

Duinbehoud in Zuid-Holland

Tussen Noordwijk en Hoek van Holland

Wat doet Duinbehoud voor de duinen? In een korte reeks artikelen geven we per streek een overzicht van onze activiteiten. Dit is een regionale uitwerking van de nieuwe visie en missie van Duinbehoud. Dit keer de Zuid-Hollandse vastelandsduinen.

Tekst: Kees Vertegaal

De Zuid-Hollandse duinen zijn internationale topnatuur. Maar ze zijn ook van enorme betekenis voor miljoenen bezoekers. Juist in de drukke Randstad is natuur essentieel om tot rust te komen en te genieten. De duinen hebben grote economische betekenis: hoogwaardige natuur draagt bij aan het welzijn van de bewoners, het vestigingsklimaat voor bedrijven en is aantrekkelijk voor toeristen. Meer dan voorheen wil Duinbehoud zich mede richten op bezoekers en bewoners van de kust. Doel is opkomen voor de belangen van natuur én van mensen.

Duinagenda voor Zuid-Holland

- ◆ behoud van ongerepte stranden; geen nieuwe strandbebouwing
- ◆ versterken van Nationaal Park Hollandse Duinen voor bezoekers én natuur
- ◆ verder herstel van natte duinnatuur
- ◆ goede en beleefbare ecologische verbindingen in Noordwijkerhout, Wassenaar en Den Haag
- ◆ aanleg van groene buffers voor recreatie rond bouwlocatie Valkenburg en langs de binnenduintrand in het Westland
- ◆ geen weg door de noordpunt van Berkheide
- ◆ versterken van duinnatuur op de Zandmotor
- ◆ bescherming en herstel duinen Hoek van Holland en goede ecologische inpassing Hoekse Lijn

Landelijke issues in Zuid-Holland

De belangrijkste speerpunten van Duinbehoud spelen bijna overal langs de Nederlandse kust. Ondanks het succes van de actie 'Bescherm de kust!' is de uitbreiding van strandbebouwing nog niet gestopt. Links en rechts probeert men er gauw nog plannetjes doorheen te krijgen. Oplettendheid en tijdige actie blijven nodig. Stikstofdepositie als gevolg van autoverkeer, zeescheepvaart, industrie, landbouw en verwarmingsinstallaties is bijna overal in de Zuid-Hollandse duinen te hoog. De extra beheermaatregelen in het kader van het Programma Aanpak Stikstof PAS zijn op zich niet verkeerd maar op langere termijn niet afdoende. Duinbehoud blijft inzetten op forse afname van emissie en depositie. Tenslotte is er het voortdurende 'knabbelen' aan de randen van het duin. Uitbreidingen van bebouwing, horeca, parkeerplaatsen, wegen en paden gaan vaak sluipenderwijs door. Duinbehoud wil daarom dat niet goed beschermde duinen en landgoederen worden aangewezen als Natura 2000-gebied en Natuurnetwerk Nederland.

Noordwijkse duinen en Bollenstreek

We ondersteunen de ontwikkeling van het strandreservaat Noordvoort op de grens met Noord-Holland en we streven naar meer verstuiwingen. De Noordwijkse dennenbossen zijn van belang voor wandelaars en fietsers. Ze hebben ook typische natuurwaarden. Het naaldbos kan daarom deels worden gehandhaafd. Andere delen worden geleidelijk omgevormd tot loofbos of open duin. We pleiten hier voor aanpak van de overlast en verstoring door loslopende honden, door een goede zonering en aanlijngesloten. De Coepelduinen - tussen Noordwijk en Katwijk - zijn een vrijwel ongerept duingebied. De belangrijkste opgave is het herstel van een vochtige duinvallei, in de nu sterk verrooide zuidrand. Het parkbos van de Van de Berghstichting moet worden omgevormd tot een meer natuurlijk binnenduintrandbos. De landgoederen in de Bollenstreek moeten beter met elkaar en met de binnenduinen worden verbonden door aanleg van ecologische verbindingzones). Dit geldt ook voor de landgoederenzone van Wassenaar en Voorschoten. »

Bloeiende duinvallei Meijndel
Foto: Sytske Dijkse

Nationaal Park Hollandse Duinen

De jonge duinen van Zuid-Holland vormen landschappelijk één groot geheel met de oude duinen, met veel landgoederen op de strandwallen en veenweide daartussen. Samen vormen ze het Nationaal Park Hollandse Duinen, waarvan Duinbehoud een van de partners is. Het biedt goede mogelijkheden om samen met de andere partners van het Nationaal Park, de betekenis voor bezoekers en bewoners te vergroten en natuur en landschap te beschermen en versterken. Duinbehoud zet zich daarbij in voor evenwicht tussen promotie en voorzieningen én natuurherstel en aanleg van ecologische verbindingen.

Zeedorpenlandschap bij Katwijk in duingebied Berkheide. Duinbehoud heeft wegaanleg hier tegen kunnen houden! Hier groeit o.a. blauwe bremraap en kegelsilene. Foto: Gerrit van Ommering

Berkheide, Meijndel

Onze ambitie is dat nieuwe stappen worden gezet om natte natuur in Berkheide en Meijndel te herstellen: verdere uitbreiding van vochtige duinvalleien, duinmoerassen en natuurlijke duinmeertjes. In Meijndel kunnen bloemrijke droge duingraslanden worden hersteld door onnatuurlijke, deels aangeplante struwelen weg te halen. In Berkheide is het ons tot nu toe gelukt om een weg door het zeer waardevolle zeedorpenlandschap bij Katwijk tegen te houden. We gaan daarmee door tot dit onzalige plan helemaal van de baan is. Dit fraaie stuk duin blijft daardoor ook aantrekkelijk voor bezoekers. Langs de hele binnenduintrand van Berkheide en Meijndel kunnen recreatiemogelijkheden worden verbeterd door het Panbos, Lentevreugd en de Waalsdorpervlakte met elkaar te verbinden. Ook zetten we ons in voor een nieuw recreatie- en natuurgebied tussen de grote bouwlocatie op Vliegveld Valkenburg en de binnenduintrand en aanleg van een Groene Buffer aan de zuidkant ervan.

Haagse en Westlandse duinen

De duinen tussen Scheveningen en Hoek van Holland zijn lang, smal en kwetsbaar. Het tegenhouden van (hoog)bouw dicht bij de duinen heeft hoge prioriteit. Het isolement van duingebieden is slecht voor de natuur en hoogbouw vermindert de kwaliteit en beleving van het landschap. Duinbehoud blijft daarom lobbyen tegen bouwplannen bij Kijkduin, Monster en Hoek van Holland. Er moet meer worden geïnvesteerd in bufferzones tussen nieuwe wijken en de duinen. Er is nu al een groot tekort aan recreatief groen in de regio. In het Westduinpark is de grootste opgave om de forse recreatiedruk af te stemmen op de natuurwaarden, door verdeling in rustige en drukke zones en voldoende toezicht. In de Bosjes van Poot moet de schade door de grote aantallen honden die hier worden uitgelaten worden beperkt. De grote Haagse parken die ooit in de duinen zijn aangelegd zoals de Scheveningse Bosjes moeten goed worden beschermd en het natuurlijke duin-

boskarakter moet worden versterkt. Via groenstroken in de stad moet een netwerk van 'duinachtige' ecologische verbindingen worden gecreëerd. Op de Zandmotor kan actieve natuurontwikkeling en zoning de natuurkwaliteit en belevingswaarde vergroten. In De Banken moet dringend het waterbeheer worden verbeterd om de natte duinvallei in het zuidelijk deel in zijn vroegere glorie te herstellen. Over het doortrekken van de metro naar het strand van Hoek van Holland, heeft Duinbehoud een overeenkomst met de gemeente Rotterdam gesloten. Daarin zijn afspraken gemaakt over betere bescherming van de duinnatuur en over het redden van de nauwe korfslakken die nadelige effecten ondervinden van de metrolijn.

Duinconsulenten vastelandsduinen Zuid-Holland

- ◆ Noordwijkse duinen: Jan van der Kroft en Didi Felderhof
- ◆ landgoederen Bollenstreek: vacature
- ◆ Coepelduynen en Berkheide: Ben ter Haar
- ◆ Meijndel: Adri Remeus
- ◆ landgoederen Wassenaar/Voorschoten: vacature
- ◆ Den Haag/Westduinpark: Eric Wisse
- ◆ Westlandse duinen: Ton van Schie en Jacco Duindam

Meer op de website

Binnenkort wordt de nieuwe visie van Duinbehoud en het bijbehorende achtergronddocument afgerond. Regionale activiteiten worden op de website van Duinbehoud gezet en regelmatig geactualiseerd. Op die manier kunt u de voortgang ervan op de voet volgen.

U kunt ook reageren via de website, facebook of twitter. ●

Kees Vertegaal is zelfstandig ecologisch adviseur en opsteller van de nieuwe visie van Duinbehoud

Luchtfoto De Zandmotor
Foto: Flick Zandmotor

